

Unio

Saksbehandler: Hanne K. Landbø

Oslo, 3.11.22

Høring - forslag til forskriftsregulering av innleie til helse- og omsorgstjenesten og innleie av rådgivere og konsulenter med spesialkompetanse

Norsk Sykepleierforbund (NSF) viser innledningsvis til vårt tidligere høringsinnspill til Prop.131 L (2021–2022), og høring i Stortingets Arbeids- og sosialkomité den 26.10 i år, der vi har belyst utfordringer knyttet til innleie i helse- og omsorgstjenesten.

NSF stiller seg sterkt kritisk til forslaget om egen forskriftsregulering av innleie i helse- og omsorgstjenesten, slik det er foreslått av Arbeids- og inkluderingsdepartementet i høringsnotat av 11.10.22.

Vårt viktigste innspill:

- Arbeidsmiljølovens eksisterende unntakssystem ivaretar allerede behovet som forskriften er ment å regulere
- Forskriften medfører en vesentlig utvidelse av adgangen til innleie i helse- og sosialsektoren

Arbeidsmiljølovens system må opprettholdes

Arbeidsmiljøloven har allerede et system for unntak fra innleiebestemmelsene. Forutsetningen for å gjøre unntak, er at avtale må inngås med fagforening med innstillingsrett, jf. aml. § 14-12 (2). I lovens forarbeider, Ot.prp.nr. 49 (2004-2005) s. 220 presiseres at en skriftlig avtale om unntak fra vilkårene for innleie, i prinsippet innebærer at man har en fri adgang til å benytte innleie så fremt den ligger innenfor de rammer avtalen trekker opp, og at forutsetningen er at avtalen skal være tidsbegrenset. Gjeldende unntaksbestemmelse ivaretar dermed departementets beskrevne behov for unntak etter NSF's vurdering.

NSF har merket seg at departementet i høringsnotatet helt har utelatt en drøfting av eksisterende unntaksordning i loven. Dette viser med all tydelighet at grunnlaget for forskriftsbestemmelsen er svak og derfor ikke kan vedtas.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: post@nsf.no

www.nsf.no

Bankgiro: 1600 49 66698

Org.nr: NO 960 893 506

MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.11.2022

Særskilt om avtaleinngåelse med fagforbund

Historikk fra starten av pandemien i mars 2020 viser at NSF, på lik linje med andre fagforeninger, raskt inngikk avtaler om utvidet arbeidstid for å imøtekomme behovet for ekstra arbeidskraft. Dette bekrefter at avtaleinstituttet virker når slike uforutsette behov oppstår.

NSF vil også påpeke at vi har liten erfaring med inngåelse av avtaler om unntak fra aml. § 14-12 (1) i vår sektor. Dette til tross for hyppig vikarinneleie, som antatt ikke kan tilskrives et midlertidig vikarbehov. NSF antar at årsaken til dette er manglende kunnskap om innleieregelverket, noe som er tydelig ved at det, som vi kjenner til, i svært liten grad foretas lovpålagte årlige drøftinger av bruken av innleie. Forslaget fra departementet må sees på som en ytterligere negativ utvikling når det i slike tilfeller ikke en gang er krav om avtale for å avvike fra lovens bestemmelse.

Vi har også merket oss at det fra helseforetakenes side har vært påpekt utfordringer med inngåelse av avtaler med fagforbund. Som redegjort for i det foregående så har vi mer enn bevist at NSF stiller opp og er fleksible når det foreligger krevende og uforutsette situasjoner.

Mangler i departementets begrunnelse for foreslått forskriftsregulering i vår sektor

Departementet fremhever at forskriftsreguleringen kun skal gjelde i svært begrensede tilfeller. Slik forskriften er bygget opp vil den i praksis kunne virke helt motsatt.

Hovedbegrunnelse for å innføre en egen forskriftsbestemmelse, er å sikre forsvarlig drift av helse- og omsorgstjenesten. Dette er utvilsomt et hensyn som NSF også er svært opptatt av, og det vil derfor i slike situasjoner være et godt grunnlag for å inngå en avtale om unntak skulle behovet oppstå.

Kravet til forsvarlighet er en skjønnsmessig norm, angitt i en rekke helselover, som styrer all organisering og utøvelse av helse- og omsorgstjenester. Mangel på bemanning vil være en faktor som svært ofte vil utfordre forsvarligheten. Dette kravet i forskriften utgjør dermed ikke en effektiv begrensning slik departementet synes å legge til grunn.

NSF vil også kommentere ett av eksemplene som departementet legger til grunn for innføringen av forskriftshjemmelen:

«Helse- og omsorgstjenesten er i stor grad avhengig av døgkontinuerlig drift, og innleie fra bemanningsforetak synes i enkelte tilfeller å være nødvendig for å få turnusplaner til å gå opp, dersom det ikke er mulig å dekke bemanningsbehovet på andre måter.»

Dersom det er satt opp turnus med «hull», som avdelingen ikke klarer å fylle, så er dette et resultat av en manglende grunnbemanning. Det utgjør ikke et midlertidig behov for arbeidskraft. Forskriften vil dermed etter vår vurdering ikke være anvendelig til det formål den er ment å dekke.

Innleie i fraværstilfeller grunnet sykdom, permisjon etc. vil for øvrig omfattes av eksisterende regulering av vikarinneleie i aml. § 14-12 (1), jf. § 14-9 (1) bokstav b.

NSF mener det er svært betenkelig at regjeringen i Prop.L 131 L (2021-2022) legger opp til en slik forskriftsregulering i et arbeid som er ment å forsterke arbeidstakers rettigheter, og at selve

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: post@nsf.no

www.nsf.no

Bankgiro: 1600 49 66698

Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.11.2022

forskriftsreguleringen i realiteten vil ha motsatt effekt ved at det åpner for mer bruk av innleie for å bøte på manglende grunnbemanning.

[Kopi her]

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22   Telefon: 994 02 409
Postboks 456   Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo   E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.11.2022